

Марія Радецька
Анастасія Гарбуз
Національний авіаційний університет
м. Київ (Україна)

Принципи управління мовною лабораторією

***Анотація.** Мовна лабораторія - це один із засобів навчання, який неможливо відокремити від викладання іноземних мов. Наявність мовної лабораторії в навчальних закладах є надзвичайно важливою та необхідною. Хороша мовна лабораторія може привнести багато цікавих навчальних видів діяльності. Метою нашого дослідження було надання керівних принципів з управління мовною лабораторією, що підвищать ефективність викладання іноземних мов.*

***Ключові слова:** мовна лабораторія, управління, навчання іноземній мові.*

***Abstract** A language laboratory is one of the teaching aids that cannot be separated from foreign language teaching. The existence of a language laboratory in educational institutions is considered to be a vital and essential thing. A good language laboratory can bring in many interesting learning activities. The aim of our investigation was to provide guidelines for managing a language laboratory which will enhance the effectiveness of foreign language teaching.*

***Key words:** language laboratory, management, foreign language teaching.*

В умовах глобалізації спостерігається зростання попиту на працівників, які володіють хорошими навичками спілкування іноземною мовою. Більше того нещодавно було проведено дослідження в галузі технологій, і в одному з таких експериментів досліджувались мовні лабораторії. Було доведено, що для покращення якості навчання рекомендується активно залучати до начального процесу роботу в мовних лабораторіях [2, с. 265].

Мовна лабораторія – це приміщення, призначене для вивчення мови, оснащене такими сучасними електронними пристроями, які дозволяють як викладачеві, так і студентам

активно спілкуватися та взаємодіяти. Мовна лабораторія є стратегічним елементом у реалізації будь-яких цілей в контексті мовної освіти. Її функціонування зумовлене потребою у постійній практиці студентів та покращенні мовних навичок. В ній наявні технічні засоби для отримання найкращих зразків вимови мови. Електронні пристрої, що використовуються в лабораторії, стимулюватимуть очі та вуха студента швидко і легко засвоювати мову. Лабораторія призначена для допомоги учням у засвоєнні матеріалу та розвитку навичок аудіювання, усного мовлення, покращення вимови, а також розширення культурної обізнаності.

Хороша мовна лабораторія характеризується не лише якістю наявних технологічних засобів, а й рівнем її управління. Управління мовною лабораторією як спеціальним місцем для підтримки навчальної діяльності студентів повинно враховувати деякі важливі аспекти. Ці аспекти стануть регламентом, який забезпечуватиме управління мовною лабораторією та її розвиток. У своєму дослідженні стосовно управління мовною лабораторією, Marzuki [3, с. 8] говорить про те, як ефективно керувати мовною лабораторією. Він стверджує, що існують принаймні чотири суттєві елементи функціонування лабораторії, а саме: лабораторні приміщення, стандартні операційні процедури, самі студенти як користувачі мовної лабораторії та координатори лабораторій. Ми вважаємо, що фундаментальними аспектами управління мовною лабораторією є наступні.

Перший аспект, який необхідно враховувати - це планування. Керування мовною лабораторією без планування нічого не дасть із точки зору розвитку її функцій. Перехід від традиційних занять в аудиторії до мовної лабораторії потрібно ретельно планувати. Визначення та обміркування деяких можливих факторів, наприклад, діяльність викладачів та студентів під час навчання в мовній лабораторії, необхідний відповідний матеріал, розподіл часу, критерії успішності навчання. Деякі з основних видів діяльності на цьому етапі планування включають організацію всіх навчальних заходів у мовній лабораторії; визначення критеріїв оцінювання кожної навчальної діяльності (результату навчання) в мовній

лабораторії; організація регулярного графіку роботи користувача мовної лабораторії.

Другим аспектом управління мовною лабораторією є організація. Це стосується спроби запустити всі заходи мовної лабораторії, які були заплановані заздалегідь. На цьому етапі є два основних напрямки діяльності, які встановлюють і регулюють. Перший - налаштування. Це стосується діяльності, при якій ретельно встановлюється «фізична ситуація» мовної лабораторії (наприклад, положення сидіння, меблі, освітлення, положення проводів, навчальні матеріали та ін.). Ці заходи щодо встановлення повинні враховувати деякі важливі принципи, включаючи безпеку, ефективність та комфорт. Другий – регулювання, а саме - вироблення настанов та норм у формах правил, яких повинні дотримуватись викладачі та студенти. Ці норми та правила включають: організаційну структуру мовної лабораторії, опис роботи, регулярний графік, офіційні правила, стандартні процедури експлуатації приладів мовної лабораторії та правила безпеки.

Адміністрування – ще один важливий аспект управління мовною лабораторією. Адміністрування - це регулярне і ретельне ведення документування діяльності мовної лабораторії. Основними функціями адміністрування є: надання даних та інформації, пов'язаних з фізичним станом мовної лабораторії, розробка оціночної діяльності, як основи для максимізації функцій мовної лабораторії.

Під технічним обслуговуванням мається на увазі захист та підтримання мовних лабораторних пристроїв в належному стані для ефективного використання. Незалежно від того, наскільки вдосконаленими є такі мовні лабораторні інструменти, технічне обслуговування є обов'язковим. Особливої уваги вимагають утиліти мовної лабораторії та приладдя до них, електроенергія, пожежний сповіщувач, положення дроту, мережа Інтернет, програмне забезпечення, обладнання тощо. Підтримка мовної лабораторії вимагає багато часу і витрат.

Іншим важливим аспектом управління мовною лабораторією є безпека. Використання мовних лабораторних приладів є великим ризиком, оскільки завжди існує вірогідність, що може статись аварійна ситуація. Kavitha [1; с. 2] пояснює, що

причинами нещасного випадку в мовній лабораторії можуть бути такі: 1) відсутність знань щодо дотримання стандартних процедур використання мовної лабораторії; 2) невідповідні правила безпеки, запропоновані керівником мовної лабораторії.; 3) Низький рівень обізнаності та відповідальності студентів за підтримку мовної лабораторії. Деякі з них можуть використовувати електронні пристрої, не маючи уявлення як ними користуватися.

Фінансування - останній важливий аспект, адже функціонування мовної лабораторії без підтримки достатнього фінансування буде неефективним. Керівник мовної лабораторії повинен регулювати, скільки витрат буде спрямовано на обладнання мовної лабораторії та його обслуговування. Достатня вартість допоможе або успіху викладання на основі технологій з використанням мовної лабораторії, або успіху масштабного пріоритету, який необхідно терміново охопити, пов'язаному з аспектом технічного обслуговування. Крім того, аспект фінансування вимагає аналізу, вимірювання та аналізу масштабів пріоритетів, щоб побачити, на скільки грошей та витрат слід виділити. Фінансування має виділятися на придбання технологічних приладів з огляду на потреби студентів. Також фінансування необхідне для проведення регулярного ремонту та обслуговування приладів лабораторії.

Отже, на нашу думку, лише врахування всіх вищенаведених аспектів зможе гарантувати ефективне управління мовною лабораторією, яка є вкрай необхідним елементом навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Kavitha J., "The Importance of the English Laboratory in Developing Communication Skills," *The Criterion: An International Journal in English*, vol. III, no. III, pp. 1-3, 2012.

2. Konar, N. *English language laboratories: A comprehensive manual*. New York: PHI Learning 2011. Vol. 2. P. 265–269.

3. Marzuki, M. *Managing an effective English language laboratory in a Polytechnic*. *Studies in English Language and Education Journal*, 1(2):1-11., 2014.